

Odpovědnost při provozování herních a sportovních veřejných zařízení

Podporovat děti a mladé lidi v aktivním využití herních a sportovních zařízení je cílem pedagogů a provozovatelů. Je třeba si uvědomit, že tato zařízení musí být nejen bezpečná, ale že je zde také odpovědnost za provozování veřejně přístupného zařízení. Vzhledem k příslušným ustanovením zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, konkrétně § 2894 a násl., je to provozovatel (ve smyslu definice v této Příručce, viz 1.3) či vlastník zařízení, kdo odpovídá tzv. generálně; v drtivé většině případů je to obec či jí zřizované organizace, např. u školských subjektů tedy statutární zástupci škol a školských zařízení, apod. Odpovědnost je rozložena do dvou rovin, a to odpovědnost majetkoprávní (za škodu) a odpovědnost trestněprávní.

Pokud se zaměříme na odpovědnost za škodu jako institut občanského práva, pak jedna nastalá škodná událost může vyvolat nárok na několik nároků na náhradu škody, které ve většině případů mohou být v souběhu. Jedná se např. o tyto možné nároky (zkráceně):

- Při ublížení na zdraví je zde povinnost škůdce odčinit újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění.
- Při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce též duševní útrapy rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení.
- Škůdce hradí též účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví poškozeného.

Vzhledem k velké škále nároků na náhradu škody včetně nároků na odčinění nemajetkové újmy se doporučuje nechat posoudit aktuální pojistné smlouvy provozovatelů hřišť a sportovišť právě s ohledem na rozsah pojistného krytí všech shora citovaných nároků poškozených a i co do pojistných částek. Pojistná smlouva provozovatele takového zařízení by tedy měla být v dnešní době samozřejmostí, bez níž je provozování veřejných herních a sportovních zařízení vysoké riziko.

Z hlediska trestněprávního vždy za případnou událost odpovídá statutární orgán či odpovědný pracovník, či zaměstnanec, který má ve své kompetenci danou oblast, pokud se ze zavinění události nevyviní. Je samozřejmé, že žádné pojištění trestněprávní odpovědnost nevyloučí. V trestním řízení se pak většinou jedná o nedbalostní trestné činy ublížením na zdraví. Proto je v zájmu provozovatelů, aby jejich veřejná zařízení byla prověřována i nezávislými kontrolami. Je to jeden z bodů jak prokázat plnění požadavků pro bezpečný provoz při vyvinění z trestněprávní odpovědnosti.

Podle § 2924 občanského zákoníku platí i nadále tzv. objektivní odpovědnost provozovatele za škodu způsobenou na jím provozovaném dětském hřišti či sportovišti. Znamená to tedy, že provozovatel za škodu vzniklou na jeho zařízení odpovídá objektivně, dokud se z ní nezproští (tedy že prokáže, že bezpečně provozuje a vynaložil řádně veškerou péči a prevenci, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo). Soudy tedy budou v případě škodných událostí velmi podrobně zkoumat, jak provozovatelé svá hřiště a sportoviště provozovali (např. zda je podrobili odborným vstupním a ročním kontrolám a zda takové kontroly prováděly nezávislé osoby s odbornou způsobilostí – neboť soud v tomto ohledu pravděpodobně přihlédne k požadavkům evropské normy).

Konsorcium pro vlastnictví a správu značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

Pokud jsme tedy popsali druhy odpovědnosti, dostáváme se k oblasti prevence rizik, kdy prevenci jako takovou občanský zákoník odpovědným osobám přímo nařizuje v ust. § 2900. Lze předpokládat, že právě splnění prevenční povinnosti, která by mohla případnou škodnou událost odvrátit či alespoň následek co nejvíce minimalizovat, budou soudy velmi podrobně zkoumat.